

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 166/07-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť T. Š., L., ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 66/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2007 doručená sťažnosť T. Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 66/02. Táto sťažnosť bola doplnená týmito prílohami :

- rozsudkom okresného súdu č. k. 19C/66/2002-149 zo 4. decembra 2006,
- doplnením odvolania z 12. apríla 2007,
- platobným rozkazom z 8. apríla 2003,
- uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 30. marca 2007,
- prípisom okresného súdu z 2. februára 2005,

ktoré boli ústavnému súdu doručené 16. júla 2007.

Dňa 30. júla 2007 bola ústavnému súdu doručená kópia rozhodnutia S., ústredie B., o výške starobného dôchodku, ktorou doplnila sťažovateľka svoju sťažnosť.

Dňa 20. augusta 2007 zaslala sťažovateľka ústavnému súdu list, v ktorom dala súhlas na neverejné konanie pred ústavným súdom bez účasti právneho zástupcu.

Sťažovateľka v odôvodnení svojej sťažnosti okrem iného uvádza:

„Sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 19 C 66/02.

Dňa 12. 5. 2003 bol sťažovateľke doručený platobný rozkaz pod uvedenou sp. značkou na základe návrhu (...).

Dňa 26. 5. 2003 – v lehote – podala sťažovateľka odpor proti platobnému rozkazu. (...)

Dňa 7. 2. 2007 bol sťažovateľke doručený rozsudok, ktorým súd vo veci rozhodol, že má navrhovateľovi zaplatiť úroky z omeškania a súdne trovy.

Pretože súd nevezal do úvahy správanie navrhovateľa, ktorý ignoroval vytýčené pojednávania v minulosti celkom 3 razy, ignoroval, že navrhovateľ podal v rovnakej veci ďalšie návrhy, pričom mohol pôvodný návrh iba rozšíriť, ignoroval tiež, že navrhovateľ nepreukázal hodnoverne doručenie výzvy na úhradu dlhu a odmietol vykonať dôkazy, ktoré navrhla sťažovateľka, táto sa po doručení do určitej lehoty, ktorú neskôr požiadala predĺžiť, pretože sa po 30 rokoch sťahovala do iného regiónu a pre komplikácie pri sťahovaní

nemala k dispozícii všetky materiály k súdnym sporom. Sťažovateľka odvolanie doplnila dôvodmi 12. 4. 2007 netušiac, že jej neúplné podanie – odvolanie bolo už promptne predložené KS Bratislava (...)

Sťažovateľka je presvedčená, že postupom, ktorý je zjavný z chronológie veci, bolo porušené jej právo na nezávislý súd, na prerokovanie veci v rozumnom čase, na nestranné posúdenie prípadu, ktorý vôbec nie je právne zložitý, právo na nestranné konanie a postup súdu, ktorý mal prihliadnuť na dôvody hodné osobitného zreteľa, akým je zmena bydliska osamelej invalidnej osoby. (...)

V dôsledku postupu okresného súdu, ktorý je v rozpore s nestrannosťou a primeranou dĺžkou na rozhodnutie v tejto jednoduchej veci, bola sťažovateľka vystavená právnej neistote.

Pre zmätočné konanie súdu bola zaťažovaná zbytočnou korešpondenciou. (...)

Situácia, ktorá je okolo nevyriešených sporov pre prietahy, sa negatívne odráža na zdravotnom stave sťažovateľky, ktorá sa okrem toho stala rukojemníkom bratislavských súdov pre prietahy v konaniach, ktoré trvajú celé roky. “

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„1. Okresný súd Bratislava IV v konaní 19 C 66/02 porušil jej základné právo na prerokovanie veci nestranným súdom v primeranej lehote ako podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, tak podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

2. sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 20.000,- Sk, ktoré je povinný vyplatiť porušovateľ,

3. Okresný súd Bratislava IV je povinný nahradiť trovy konania a právneho zastúpenia do 15 dní od právoplatnosti nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky. “

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 66/02 pri spôsobe vybavovania tejto veci.

1. Podľa sťažovateľky bolo porušené jej právo na nezávislý súd a na nestranné posúdenie veci.

Ústavný súd po preštudovaní spisu konštatuje, že nenašiel také právne pochybenia okresného súdu, ktoré by znamenali porušenie uvedených práv. Pri posudzovaní sťažnosti ústavný súd zohľadnil svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách

(I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd ďalej nad rámec poznamenáva, že okresný súd nemohol porušiť označované ústavné právo tým, že krajský súd v odvolacom konaní vydal rozhodnutie 30. marca 2007. Sťažovateľka uviedla vo svojom odvolaní, že dôvody, pre ktoré napáda rozhodnutie okresného súdu, doručí do 15. apríla 2007.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) „Len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.“

Podľa § 101 ods. 1 OSP „Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu“.

Podľa § 101 ods. 2 OSP „Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.“

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú je preto možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 70/00, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 59/03).

Z uvedeného možno konštatovať, že sťažovateľka (tak ako každý účastník v súdnom konaní) nemala nárok na „moment“ rozhodnutia, a teda nemohlo jej byť upreté ústavné právo, ktoré namieta. Preto v tejto časti sťažnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o jej odmietnutí z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Ústavný súd ďalej uvádza, že ústavné právo, aby sa vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, je podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru možné úspešne uplatniť na ústavnom súde len vtedy, ak sťažovateľka využila právne prostriedky, ktoré jej na ochranu práv poskytoval do 31. marca 2005 zákon Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov v ustanoveniach § 17 a nasl. s účinnosťou od 1. apríla 2005 poskytuje v ustanoveniach § 62 a nasl. zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ústavný súd nevyžaduje ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie využitie uvedených prostriedkov nápravy, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že túto podmienku sťažovateľa nespĺnili z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. III. ÚS 132/05).

Zo zistení ústavného súdu, ako aj z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súde nepodalala sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona o súdoch a tiež neuviedla žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Na základe uvedeného v súlade so svojou stabilnou judikatúrou (IV. ÚS 44/03, IV. ÚS 153/03, III. ÚS 304/04) dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľky nie je prípustná pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany ich základných práv, a preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí pre neprípustnosť. Odhliadnuc od uvedeného ani celková dĺžka konania (vyše 4 rokov) v dvoch súdnych inštanciách nebola neprimeraná.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007